

Схвалено
педагогічною радою Городищенської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1
імені С.С. Гулака-Артемовського
Городищенської районної ради
Черкаської області
Протокол №11 від 21.06.2019 року

Затверджено
Директор Городищенської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів №1
ім. С.С. Гулака-Артемовського
Городищенської районної ради
Черкаської області
_____ О.І. Кравченко
Наказ № 104 від 21.06.2019 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Городищенської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1
імені С.С. Гулака-Артемовського
Городищенської районної ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік

Термін дії освітньої програми: 1 рік

Розробники освітньої програми:

- О.І. Кравченко, директор ЗЗСО;
- І.С. Розломій, заступник директора
з навчально-виховної роботи;
- Л.А. Погрібна, заступник директора
з виховної роботи;
- С.С. Ходій, учитель початкових класів.

ЗМІСТ

Вступ.....	3-4
I. Призначення школи та засоби його реалізації.....	5-12
II. Опис моделі випускника школи.....	13-16
III. Цілі та задачі освітнього процесу школи.....	17-23
IV. Навчальний план та його обґрунтування.....	24-32
V. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій	33-35
VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	36-37
VII. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....	38-42

Вступ

Сьогодні освіта вже не підготовка до життя, а спосіб життя. Завдання школи полягає у формуванні глобальної компетентності учня, необхідної кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Глобально компетентні люди мають застосовувати такі якості, характеристики й здібності, щоб не лише вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості в собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Потужну державу й конкурентну економіку забезпечить згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати середня школа України. Центральне місце в системі освіти належить середній школі, де ще можна вирівняти дисбаланс у розвитку дітей. Світогляд закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості. Тут вирішується, чи людина захоче й чи зможе навчатися впродовж життя.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни. У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни. У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив школи;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;
- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- активне залучення до співпраці психологів і соціальних педагогів;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

Освітня програма школи створена на один роки (2019-2020 н.р.) відповідно до:

- статті 33 Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017 року, що набув чинності 28.09.2017;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;
- наказів Міністерства освіти і науки України:
 - №268 від 21.03.2018 року «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - №405, 407, 408 від 20.04.2018 року, згідно рекомендацій листа Міністерства освіти і науки України №1/9-254 від 20.04.2018 року «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів»;
 - наказу департаменту освіти та гуманітарної політики №388 від 16.05.2018 року «Про зарахування дітей до 1 класу загальної середньої освіти»;
 - листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-227 від 05.04.2019 року «Щодо прийому дітей до перших класів у 2019 році».

Освітня програма складається на основі навчальних планів, які подані у таких документах:

- для учнів 1-А, 1-Б та 2-Б класів відповідно Типової освітньої програми НУШ-2 авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом № 268 від 21.03.2018;
- для учнів 2-А класу за програмою «На крилах успіху» (лист Державної служби якості освіти України від 24.05.2018 року №01-22/328);
- для учнів 3-4 класів відповідно таблиці №1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом №407 від 20.04.2018;
- для учнів 5-7-х та 8-А класів відповідно таблиці №10 до наказу №405 від 20.04.2018;
- для учнів 8-Б та 9 класів з поглибленим вивченням української мови відповідно таблиці №8 до наказу №405 від 20.04.2018;
- для учнів 10-11 (профільних) класів відповідно таблиць № 2, 3 до наказу №408 від 20.04.2018.

Освітня програма складена на один роки (2019-2020 н.р.) і схвалена рішенням педагогічної ради від 21.06.2019 року (протокол №11).

I. Призначення школи та засоби його реалізації

Городищенська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 імені С.С. Гулака-Артемівського Городищенської районної ради Черкаської області є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер. Засновником навчального закладу є Городищенська районна рада.

У своїй діяльності заклад загальної середньої освіти керується Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

Головною метою школи є різнобічний розвиток, виховання й соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями школи є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування й розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини й громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням школи.

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітньої діяльності відповідно до Типових освітніх програм трьох ступенів освіти: початкової, базової середньої, профільної середньої та навчальних програм. Окрім того, є специфічні, притаманні лише нашому закладу освіти, засоби реалізації свого призначення:

- організація навчання за інклюзивною, індивідуальною формою для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до висновків медико-психолого-педагогічної комісії або/та лікувальних закладів згідно з поданими заявами батьків або осіб, що їх замінюють;

- поглиблене вивчення окремих предметів в основній школі;
- вивчення профільних предметів у старшій школі;
- вивчення другої іноземної мови;
- зайнятість учнів у роботі гуртків ДЮСШ, РайСютур, Будинку дітей та юнацтва; навчання у Городищенській школі мистецтв.

Навчальні плани для організації навчання за інклюзивною та індивідуальною формою навчання розробляються закладом освіти після оформлення пакету документів, отримання наказу відділу освіти Городищенської райдержадміністрації про організацію навчання за інклюзивною або індивідуальною формою та затверджуються в установленому порядку.

Навчальні плани за екстернатною формою навчання розробляються та затверджуються після надходження відповідних заяв від здобувачів освіти.

Навчальний заклад несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

Мова навчання – українська.

У відповідності до чинного законодавства заклад загальної середньої освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта;

II ступінь - основна загальна освіта;

III ступінь - середня (повна) загальна освіта.

Освітня програма початкової школи. І ступінь

Освітня програма початкової освіти (далі освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Городищенської загальноосвітньої школа І-ІІІ ступенів №1 ім. С.С. Гулака-Артемовського початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1642-ІІІ від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213),(Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2905-ІІІ від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92, № 380-ІV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86, № 1344-ІV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250, № 2285-ІV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162 N 2505-ІV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, 18-19, ст.267, № 3235-ІV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96, № 489-V від 19.12.2006 - набирає чинності з 01.01.2007 р.), крім того:

1-2 класи

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» для 1-х класів
- Наказ МОН України №268 від 21.03.2018 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти".

3-4-і класи

- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» для 2-4-х класів
- Наказ МОН України №407 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня".

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг годин по 1-х класах 700годин/навчальний рік

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 6160 (вісім початкових класів) годин/навчальний рік:

- для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

У початковій школі здійснюватиметься поділ на групи в 2-А класі при вивченні української та англійської мов відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

**Перелік освітніх програм та освітніх галузей для 2-А класу,
який працює за освітнім проектом «На крилах успіху»**

Навчання в 2-А класі буде організовано за освітньою програмою початкової освіти «На крилах успіху», затвердженої листом Державної служби якості освіти України від 24.05.2018 року №01-22/328.

Освітні галузі програми «На крилах успіху»:

- Мовно-літературна, у тому числі:
 - Математична
 - Природнича. Соціальна і здоров'язбережувальна. Громадянська та історична;
 - Соціальна і здоров'язбережувальна. Фізкультурна;
 - Мистецька. Інформатична. Технологічна.

**Перелік освітніх галузей для 1-А, 1-Б, 2-Б класах, які працюватимуть
за НУШ-2**

- Мовно-літературна, у тому числі:
 - Рідномовна освіта (українська мова та література;) (МОВ)
 - Іншомовна освіта (ІНО)
 - Математична (МАО)
 - Природнича (ПРО)
 - Технологічна (ТЕО)
 - Інформатична (ІФО)
 - Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
 - Громадянська та історична (ГІО)
 - Мистецька (МІО)
 - Фізкультурна (ФІО)

Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів

Освітня галузь "Мови і літератури" через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі" у 3-4-х класах.

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується як окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Розподіл годин варіативної складової у 1-4 класах здійснювався з метою посилення предметів інваріантної складової та виконання вимог навчальних програм з предметів. Для формування особистості свідомого громадянина демократичної держави, який шанує звичаї та традиції рідного народу та поважає культуру інших народностей, школа продовжує впроваджувати у 3-х класах курс за вибором «Українознавство» по 1 годині на тиждень та з метою виховання грамотного користувача, який уміє зв'язно й доступно висловлювати власні думки, у 4-х класах продовжено впровадження курсу за вибором «Каліграфія з елементами зв'язного мовлення». У 1-4 класах введено по 1 годині індивідуальних та групових занять.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма школи II та III ступенів

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II ступені та III ступені передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною

для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма не включає освітні послуги, які надає школа за батьківські кошти.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів та варіативної складової, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора школи.

Навчальними планами старшої школи реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Години варіативної складової розподіляються на:

- упровадження курсів за вибором;
- факультативи;
- індивідуальні та групові заняття.

Оскільки школа має давні традиції та напрацювання філологічного напрямку, тому і навчальні плани побудовані на поглибленому вивченні профільних предметів української мови та літератури та поглибленого вивчення української мови. Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у Типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах, олімпіадах, МАН, турнірах різних рівнів; трудової – участь у всіх акціях по благоустрою та очистці території школи та міста; художньо-естетичної – участь у вокальному ансамблі «Домінанта» (5-9 класи), роботі гуртків «Умілі руки» (5-9 класи), «Бісероплетіння» (1-4; 5-9 класи), «Оригамі» (5-9 класи));

- поглиблене вивчення української мови (8-9 класи);
- надання учням 10-11 класів можливості вибору профільних предметів (українська мова та українська література);
- організація інклюзивного та індивідуального навчання для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Освітні програми, реалізовані в школі, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

У навчальному закладі створені та функціонують предметні фокус-групи, творчі групи, психологічна служба.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

Наша школа – це школа рівних можливостей для всіх; школа, яка намагається дати можливості для розвитку кожній дитині та розвинути її так, щоб вона була успішною в житті; школа компетентнісного розвитку і самовдосконалення з ідеалом вільної, життєлюбної, талановитої особистості. Тобто щоб дитина, навчаючись у школі, змогла набутися всі життєві компетенції в тому обсязі, у якому вони їй потрібні для її успішного становлення. Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти. А це означає співвіднесення результатів роботи школи з метою, яку колектив школи поставив перед собою. Школа працює на засадах “педагогіки партнерства”. Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;

- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Школа допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру й чеснот залежно від її індивідуальних особливостей.

II. Опис "моделі" випускника школи

Випускник Нової української школи, і Городищенської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1 імені С.С. Гулака-Артемовського зокрема – це особистість, патріот та інноватор:

- цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне школа і наша є не винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в ХХІ століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

До ключових компетентностей, визначених Новою школою і педагогічною радою школи належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї,

самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- здатність до співпраці в команді.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких на засіданнях клубів звітують про виконану роботу перед комісією, до складу якої увійдуть учні, батьки, вчителі.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

III. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту;

		будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.

		Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до злоупживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності діє учнівське самоврядування, яке намагається втілити принципи і механізми функціонування суспільства в межах школи. У подальшому учнівський та учительський колективи намагатимуться діяти так, щоб активна участь у житті школи викликала в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — був націлений на формування порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище і буде реалізоватися упродовж наступних років через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я під час освітнього процесу. Традиційно звертатиметься увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Психологічна служба школи разом із класними керівниками спланувала і розробила ряд заходів спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з саморегуляцією поведінки у діяльності та

	спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішкільному житті: « Моніторинг психологічного та емоційного стану учнів в освітньому процесі», інформування класних керівників про результати моніторингу та залучення педагогічного й учнівського колективів до співпраці у вирішенні питань і проблем, що виникли. Заплановані інтерактивні акції, квести, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів. В рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямована робота учнівського самоврядування.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Виховання учнів у закладі загальної середньої освіти здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в навчальному закладі визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Освітній процес у школі зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їх мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретною наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їх інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Враховуючи призначення та забезпечуючи реалізацію поставленої мети школа працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

IV. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює освітній процес у школі, є робочий навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання.

Починаючи з I ступеня, у школі функціонує система курсів за вибором, індивідуальних та групових занять, яка дозволяє зробити освітній простір єдиним і таким, що тісно пов'язує різні вікові етапи в навчанні різних дисциплін.

Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профільних предметів. Допрофільне навчання у 8, 9 класах має стати етапом «академічної мобільності» випускників основної школи, готовності до свідомого вибору профільних предметів у школі III ступеня. Зміст базової і повної середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів. У старшій школі навчання є профільним. При формуванні змісту допрофільної освіти та варіативної складової навчального плану було максимально враховано освітні потреби учнів і батьків, що впливають з результатів анкетування, опитування, моніторингу навченості та природніх задатків здобувачів освіти.

За рахунок годин варіативної складової введено:

- **додаткові години:**

для вивчення української мови в 7-А та 7-Б класах по 1 годині;

для поглибленого вивчення української мови у 8-Б та 9 класах по 2 години;

- **курси за вибором:**

«Українознавство» у 3-х класах по 1 год.

«Каліграфія з елементами зв'язного мовлення» у 4-х класах по 1 год.

«Етика» у 5-6-х класах по 1 год.

«Зелений пакет» у 8-А класі 1 год.

«Креслення» у 8-А класі 1 год.

«Сучасна українська література» в 10-11-х класах по 1 год.

● **факультативи:**

«Хоровий спів» у 5-6-х класах по 1 год.

«Шкільна риторика» у 5-х та 6-х класах по 0,5 год.

«Цікава математика» у 6-х класах по 1 год.

«Цікава хімія» у 7-х класах по 1 год.

«Фінансова грамотність» у 7-х класах по 0,5 год.

«Особиста гідність. Безпека життя. Громадська позиція» у 7-х та 8-А класах по 0,5 год.

«Видатні постаті України середини XVI-XVIII століття» у 8-А класі 1 год.

«Синтаксис СУМ. Просте речення» у 8-Б класі 0,5 год.

«Історія українського козацтва» у 8-Б класі 1 год.

«Визначні постаті України» в 10-11 класах по 0,5 год.

«Орфографічний практикум» в 10-ому класі 0,5 год.

«Методи розв'язування задач з математики» в 10-ому класі 1 год.

«Підготовка до ЗНО з математики» в 11-ому класі 0,5 год.

● **індивідуальні та групові заняття:**

введено в 1-4 класах по 1 год.

З англійської мови в 11-ому класі 0,5 год.

З історії України в 11-ому класі 0,5 год.

У 7-А та 7-Б класах по 1 годині варіативної складової використано в інваріантній складовій навчального плану для удосконалення знань з української мови.

Розподіл годин варіативної складової у 1-4 та 5-9 класах здійснювався з метою посилення предметів інваріантної складової та виконання вимог навчальних програм з предметів; у 8-Б класі, де поглиблено вивчатиметься українська мова, передбачено здійснення допрофільної підготовки з предмета з подальшим вибором профілю навчання в старшій школі. У 10-11 класах, за результатами анкетування учнів та моніторингу щодо вступу випускників школи у вузи за останні 3 роки, розподіл годин варіативної складової здійснено з урахуванням обраного профілю (українська філологія), з метою посилення предметів інваріантної складової й виконання вимог навчальних програм та ефективної підготовки учнів до участі в зовнішньому незалежному оцінюванні з предметів. Розподіл годин за окремими предметами навчального плану в деяких класах здійснено таким чином:

- у 1-7 класах викладатимуться окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», у 8-11 класах – інтегрований курс «Мистецтво»;

- у межах галузі «Суспільствознавство» у 5 класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України»;

- у 1-6 класах викладатиметься «Математика», у 7-11 класах «Алгебра» та «Геометрія»;
- у 10 та 11 класах за результатами опитування серед учнів цих класів вибірково-обов'язковими предметами визначено «Інформатику» та «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту. Ці предмети будуть вивчатися одночасно в 10 та 11 класах по 1,5 години, тобто години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичного об'єднання вчителів фізичної культури та художньо-естетичного циклу (протокол №5 від 21.05.2019 року) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»: «Гімнастика», «Легка атлетика», «Футбол», «Баскетбол».

Поділ класів на групи здійснюється згідно з наказом МОН України № 128 від 20.02.2002 року «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплексуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (додаток 2), зокрема:

- з української мови у 2-А класі (Додаток 2, п. 2);
- з англійської мови у 2-А, 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9 класах (Додаток 2, п. 4);
- з німецької мови у 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9 класах (Додаток 2, п. 4);
- з інформатики у 2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9, 10 класах (Додаток 2, п. 7).

Години інваріантної та варіативної складової, що не мають повної кількості годин будуть викладатися за семестрами:

Клас	Предмет	За навчальним планом	I семестр	II семестр
5А, 5Б	Українська мова	3,5	4	3
	Шкільна риторика (факультатив)	0,5	-	1
6 А, 6Б	Українська мова	3,5	4	3
	Шкільна риторика (факультатив)	0,5	-	1
7А, 7 Б	Українська мова	3,5	4	3
	Хімія	1,5	1	2
	Фінансова грамотність(факультатив)	0,5	1	-
	Особистісна гідність. Безпека життя. Громадянська позиція (факультатив)	0,5	-	1

8-А	Історія України	1,5	2	1
	Особистісна гідність. Безпека життя. Громадянська позиція (факультатив)	0,5	-	1
8-Б	Історія України	1,5	2	1
	Синтаксис СУМ. Просте речення (ф-в)	0,5	-	1
9	Історія України	1,5	2	1
	Географія	1,5	1	2
10 кл.	Історія України	1,5	1	2
	Алгебра	1,5	1	2
	Геометрія	1,5	2	1
	Географія	1,5	2	1
	Хімія	1,5	1	2
	Мистецтво	1,5	1	2
	Інформатика	1,5	2	1
	Захист Вітчизни/ВМП	1,5	2	1
	Визначні постаті України (факультатив)	0,5	-	1
	Орфографічний практикум (факультатив)	0,5	1	-
11 кл.	Історія України	1,5	2	1
	Мистецтво	1,5	1	2
	Інформатика	1,5	2	1
	Алгебра	1,5	1	2
	Геометрія	1,5	2	1
	Захист Вітчизни/ВМП	1,5	2	1
	Визначні постаті України (факультатив)	0,5	1	-
	Підготовка до ЗНО з математики (факультатив)	0,5	-	1
	Індивідуальні заняття з історії України	0,5	-	1
	Індивідуальні заняття з англійської мови	0,5	-	1

Базові навчальні предмети, що становлять інваріантну складову змісту середньої освіти, є обов'язковими і вивчатимуться на рівні державного стандарту. Профільні загальноосвітні предмети - це той цикл предметів, який реалізуватиме цілі, завдання і зміст кожного конкретного профілю. Профільно вивчатимуться українська мова та література в 10-11 класах.

Враховуючи кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, запити учнів 10 класу як вибірково-обов'язкові предмети здобувачі освіти вивчатимуть «Інформатику» та «Мистецтво». З метою врахування індивідуальних освітніх потреб та інтересів школярів, діагностування прогалин в знаннях учнів, організації роботи зі здібними та обдарованими учнями, підготовкою учнів до ЗНО проводяться індивідуальні та групові заняття з різних дисциплін.

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники навчального закладу самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу,

дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I, II, III ступенів.

**Навчальний план початкової школи
з навчанням українською мовою для 1-А, 1-Б, 2-Б класів,
які працюватимуть за НУШ-2**

(таблиця 1 до наказу №268 від 21.03.2018 року)

№	Класи	1-А	1-Б	2-Б	Разом
	Всього класів	1	1	1	3
	У них учнів	19	19	22	60
Інваріантна складова			Кількість годин на тиждень		
1.	Українська мова	5	5	5	15
2.	Англійська мова	2	2	3	7
3.	Математика	3	3	3	9
4.	Я досліджую світ	7	7	8	22
5.	Музичне мистецтво	1	1	1	3
6.	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
7.	Фізична культура	3	3	3	9
Разом (без фізичної культури)		19+3	19+3	21+3	59+9
Варіативна складова		1	1	1	3
Курси за вибором		0	0	0	0
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	20	22	62
Всього (без поділу класів на групи)		23	23	25	71
Поділ на групи		0	0	0	0
Всього		23	23	25	71

**Навчальний план початкової школи для 2-А класу,
що працюватиме за освітнім проектом «На крилах успіху»
(таблиця 1 Навчального плану Типової освітньої програми «На крилах успіху»)**

№	Класи	2-А	Разом
	Всього класів	1	1
	У них учнів	28	28
Інваріантна складова		Кількість годин на тиждень	
1.	Українська мова	7	7
2.	Англійська мова	2	2
3.	Математика	5	5
4.	Всесвіт	3	3
5.	Арт-технології: музичне мистецтво	1	1
6.	Арт-технології: образотворче мистецтво	1	1
7.	Арт-технології: handmade	1	1
8.	Інформатика	1	1
9.	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)		21+3	21+3
Варіативна складова		1	1
Курси за вибором		0	0
Індивідуальні та групові заняття		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		22	22
Всього (без поділу класів на групи)		25	25
Поділ на групи		10	10
1.	Українська мова	7	7

2.	Англійська мова	2	2
Всього		34	34

**Навчальний план початкової школи
з навчанням українською мовою для 3-4 класів
(таблиця №1 до наказу №407 від 20.04.2018 року)**

№	Класи	3-А	3-Б	4-А	4-Б	Разом
	Всього класів	1	1	1	1	4
	У них учнів	23	25	18	21	87
Інваріантна складова		Кількість годин на тиждень				
1.	Українська мова	7	7	7	7	28
2.	Англійська мова	2	2	2	2	8
3.	Математика	4	4	4	4	16
4.	Я у світі	1	1	1	1	4
5.	Природознавство	2	2	2	2	8
6.	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
7.	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
8.	Трудове навчання	1	1	1	1	4
9.	Інформатика	1	1	1	1	4
10.	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
11.	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом (без фіз-ри)		21+3	21+3	21+3	21+3	84+12
Варіативна складова		2	2	2	2	8
Курси за вибором:		1	1	1	1	4
1.	Каліграфія з елементами зв'язного мовлення			1	1	2
2.	Українознавство	1	1			2
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1	4
Гранично допустиме навчальне навантаження		23	23	23	23	92
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26	104
Поділ на групи		1	1	1	1	4
1	Інформатика	1	1	1	1	4
Всього		27	27	27	27	108

Навчальний план школи II ступеня
для 5-9 класів (таблиці 8, 10 до наказу №405 від 20.04.2018 року)

	Класи	5а	5б	6а	6б	7а	7б	8а	8б	9	Разом
	Всього класів	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	У них учнів	21	20	22	20	19	22	22	14	25	185
	Інваріантна складова	Вивчення 2-х іноземних мов						Вивч. 2-х іноз. м	Поглибл. вивчення укр. мови	Погл. вивч. /укр. мов.	
1	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5+1	2,5+1	2	2+2	2+2	25+6
2	Англійська мова	3	3	2	2	2	2	2	2	2	20
3	Німецька мова	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
4	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
5	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
6	Історія України	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	10,5
7	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1	1	1	1	7
8	Основи правознавства	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
9	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	-	-	-	6
10	Образотв. мистецтво	1	1	1	1	1	1	-	-	-	6
11	Мистецтво	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3
12	Математика	4	4	4	4	-	-	-	-	-	16
13	Алгебра	-	-	-	-	2	2	2	2	2	10
14	Геометрія	-	-	-	-	2	2	2	2	2	10
15	Природознавство	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4
16	Біологія	-	-	2	2	2	2	2	2	2	14
17	Географія	-	-	2	2	2	2	2	2	1,5	13,5
18	Фізика	-	-	-	-	2	2	2	2	3	11
19	Хімія	-	-	-	-	1,5	1,5	2	2	2	9
20	Трудове навчання	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13
21	Інформатика	1	1	1	1	1	1	2	2	2	12
22	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
23	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27
Разом (без фіз.-ри)		25,5+3	25,5+3	27,5+3	27,5+3	29+1+3	29+1+3	29,5+3	29,5+2+3	31+2+3	254+6+27
Варіативна складова		2,5	2,5	3,5	3,5	2	2	3,5	1,5	0	21
Курси за вибором		1	1	1	1	0	0	2	0	0	6
1	Етика (35 год.)	1	1	1	1						4
2	Зелений пакет (35 год.)							1			1
3	Креслення (35 год.)							1			1
Факультативи		1,5	1,5	2,5	2,5	2	2	1,5	1,5	0	15
1	Шкільна риторика	0,5	0,5	0,5	0,5						2
2	Хоровий спів	1	1	1	1						4
3	Цікава математика			1	1						2
4	Цікава хімія					1	1				2
5	Особиста гідність					0,5	0,5	0,5			1,5
6	Фінансова грамотність					0,5	0,5				1
7	Вид. пост. Укр. 16-18 ст.							1			1
8	Синтаксис СУМ. Пр.реч.								0,5		0,5
9	Історія укр. козацтва								1		1
Інд. та групові заняття		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гранично допустиме		28	28	31	31	32	32	33	33	33	281
Всього (без поділу на групи)		28+3	28+3	31+3	31+3	32+3	32+3	33+3	33+3	33+3	281+27

Поділ на групи	6	6	5	5	5	5	6	0	6	44
1 Інформатика	1	1	1	1	1	1	2	0	2	10
2 Англійська мова	3	3	2	2	2	2	2	0	2	18
3 Німецька мова	2	2	2	2	2	2	2	0	2	16
Всього	37	37	39	39	40	40	42	36	42	352

**Навчальний план школи III ступеня
для 10 та 11 класів
(таблиці №2, 3 до наказу №408 від 20.04.2018року)**

№	Класи	10	11	Разом
	Всього класів	1	1	2
	У них учнів	19	14	33
Інваріантна складова		Кількість годин на тиждень		
1	Українська мова	2+2	2+2	4+4
2	Українська література	2+2	2+2	4+4
3	Англійська мова	2	2	4
4	Зарубіжна література	1	1	2
5	Історія України	1,5	1,5	3
6	Всесвітня історія	1	1	2
7	Громадянська освіта	2		2
10	Алгебра	1,5	1,5	3
11	Геометрія	1,5	1,5	3
12	Біологія і екологія	2	2	4
15	Географія	1,5	1	2,5
16	Фізика і астрономія	3	4	7
19	Хімія	1,5	2	3,5
22	Мистецтво	1,5	1,5	3
23	Інформатика	1,5	1,5	3
24	Фізична культура	3	3	6
25	Захист Вітчизни	1,5	1,5	3
Разом (без фіз.-ри)		27+4+3	26+4+3	53+8+6
Варіативна складова		3	3	6
Курси за вибором		1	1	2
1	Сучасна укр. література (35 год.)	1	1	2
Факультативи		2	1	3
1	Орфографічний практикум	0,5	-	0,5
2	Методи розв. задач з математики	1	-	1
3	Визначні постаті України	0,5	0,5	1
4	Підготовка до ЗНО з математики	-	0,5	0,5
Індивід. та групові заняття		0	1	1
1	Англійська мова	-	0,5	0,5
2	Історія України	-	0,5	0,5
Гранично допустиме		33	33	66
Всього (без поділу на групи)		37	36	73
Поділ на групи		1,5	1,5	3
1	Інформатика	1,5		1,5
2	Захист Вітчизни/ВМП	-	1,5	1,5
Всього		38,5	37,5	76

V. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Школа працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні субота і неділя. Мова навчання – українська.

У 2019-2020 навчальному році у школі планується:

- 19 класів, кількість учнів – 407;
- поглиблене вивчення української мови у 8-Б та 9 класах;
- вивчення профільних предметів (українська мова та література) в 10 та 11 класах.

Школа працює в такому режимі: 1-11 класи – початок занять о 08.30. Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класах становить 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин, в 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв. Для учнів 1-4 класів за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працюють 2 групи продовженого дня.

Відповідно до Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом, за погодженням з відділом освіти Городищенської райдержадміністрації. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

- I семестр - з 2 вересня по 27 грудня 2019 року;
- II семестр - з 13 січня по 29 травня 2020 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні: з 26 жовтня по 03 листопада 2019 року;
- зимові з 28 грудня 2019 року по 12 січня 2020 року;
- весняні з 21 по 29 березня 2020 року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій загальноосвітній навчальний заклад приймає самостійно. Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8, 10 класів, згідно рішення педагогічної ради проводяться протягом навчального року.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що

передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей та нахилів.

Згідно статті 12 р.ІІ Закону України „Про освіту” навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою чи її виконавчим комітетом та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367. Переведення здобувачів освіти до наступного класу здійснюється у відповідності з Порядком переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 року №762.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016.

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства застосовуємо:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації навчально-виховного процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо на упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коворкінгах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно- правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання– 2 рази на рік);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);

- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Результати

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

VII. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає нормативним документам та Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I, II, III ступенів:

- Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017 року, що набув чинності 28.09.2017 року;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;

- наказів Міністерства освіти і науки України № 268 від 21.03.2018 року «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»; № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» від 20.04.2018 року;

- листа Міністерства освіти і науки України №1/9-254 від 20.04.2018 року «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів»;

- листа Державної служби якості освіти України від 24.05.2018 року №01-22/328.

Програмно-методичне забезпечення інваріантної складової

№ п/п	Програма	Затверджено МОН України
	1-4 класи	
1.	Типова освітня програма початкової освіти. Під керівництвом Р.Б. Шияна	Рішення колегії МОН України від 22.02.2018 року
2.	Освітня програма початкової освіти «На крилах успіху». Під керівництвом А.Д. Цимбалару	Лист ДСЯО України від 24.05.2018 року №01-22/328
3.	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4 класи	Наказ МОН України від 05.08.2016 року №948
	5-9 класи	
4.	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 року №804 «Про оновлені навчальні програми

5.	Навчальні програми для 8-9 класів з поглибленим вивченням окремих предметів. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи). За редакцією С. Караман, О. Авраменко, О. Караман, М. Плющ, К. Таранік-Ткачук, В. Кобиш.	для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
10-11 класи		
6.	Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 року №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»

Програмно-методичне забезпечення варіативної складової

№ п/п	Варіативна складова	Клас	Автор	Затверджено МОН України
	Курси за вибором			
1.	«Українознавство» (140 год.)	1-4	П.Кононенко, Т.Присяжна	Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова бази - вого навчального плану. Книга 5. Тернопіль : Мандрівець. – 2016. Лист ІТЗО від 27.12.2014 № 14.1/12-Г- 686
2.	«Каліграфія з елементами зв'язного мовлення» (105 год.)	2-4	В. Трунова, Н. Боднар, В. Іовчева	Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1 -4 класи. Книга 4. Тернопіль: Мандрівець, 2015. Лист ІТЗО від 14.11.2014

				№ 14.1/1 2 - Г- 1777
3.	«Етика» (35 год.)	5-6	В.В.Єфіменко, А.І.Мовчун, Л.Л.Хорунжа	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Етика 5-6 класи,. – К.: Перун, 2005 р.
4.	«Креслення» (35 год.)	8-9	В. Сидоренко, С. Дятленко, А. Гедзик	Програма курсу за вибором для ЗНЗ. Лист МОН України від 19.11.2013 №1/11-17679
5.	«Зелений пакет» (35 год.)	8 (9)	Н. Пустовіт, О. Пруцакова	Навчально-методичний комплект «Зелений пакет» для 8 (9) класів загальноосвітніх навчальних закладів / Н.А. Пустовіт, О.Л. Пруцакова. – К. : ВАІТЕ, 2012. Лист МОН України від 10.08.2016 №1/11-10921
6.	«Сучасна українська література» (35 год.)	10-11	В. Пахаренко, Н. Пахаренко, О. Месевря, С. Січкач	Програми курсів за вибором і факультативів з української літератури. – К.: Грамота, 2011. Лист ІМЗО від 12.07.2016 №2.1/12-Г-540
	Факультативи			
7.	«Хоровий спів» (35 год.)	1-8	М. Жабляк	Програма факультативного курсу «Хоровий спів». Лист ПТЗО від 10.02.2012 № 14.1/12-Г-35
8.	«Синтаксис сучасної української мови. Просте речення» (17 год.)	8	Л. Осаулець	Програми курсів за вибором і факультативів з української мови. 8-11 класи. – К.: Грамота, 2011р. Лист ІМЗО від 18.10.2016 №2.1/12-Г-776
9.	«Шкільна риторика» (17 год.)	5-11	М. Крайняй, Д. Сабадош, О. Семен	

10.	«Орфографічний практикум» (17 год.)	10, 11	Л. Кочергіна	
11.	«Визначні постаті України» (35 год.)	10-11	І. Гирич	Збірник навчальних програм для учнів 10-11 класів суспільно-гуманітарного напрямку старшої школи. Частина II. – К., 2010. Лист МОН України від 29.08.2016 № 1/11-11414
12.	«Видатні постаті середини XVI-XVIII століття» (35 год.)	8	Н. Лівун, В. Островський	
13.	«Історія українського козацтва» (35 год.)	8	Т. Ширай	Козацько-лицарське виховання у закладах освіти Черкащини. Навчально-метод. посібник. – Черкаси, 2018. Рекомендовано вченою радою КНЗ «ЧОППОПІ ЧОР», протокол №2 від 28.05.2018 року
14.	<u>«Фінансова грамотність»:</u> ● «Фінансова культура» (17 год.)	7	О. Ткаченко, А. Довгань, О. Часнікова, О. Рябова, З. Лапішко та ін. За загальною редакцією Т. Смовженко	Навчальні програми: Лист ПТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-330
15.	«Методи розв’язування задач з математики» (35 год.)	10-11	Л. Лахтадир	Збірник програм з математики для до профільної підготовки та профільного навчання, 2011 р. Лист ІМЗО від 04.07.2016 № 2.1/12-Г-440
16.	Цікава математика (35 год.)	6	Л. Бондар	Збірник програм з математики для до профільної підготовки та профільного навчання, 2011 р. Лист ІМЗО від 04.07.2016 № 2.1/12-Г-440

17.	Цікава хімія (35 год.)	7	О. Замулко, Ю. Смаглюк	Навчальні програми курсів за вибором та факультативів з хімії. Лист ПТЗО від 18.02.2014 №14.1/12-Г-137
18.	Особиста гідність. Безпека життя. Громадська позиція (17 год.)	7-11	Н. Бойчук, С. Терницька	Програма щодо питань протидії торгівлі людьми. Схвалено НМР з питань освіти МОН України (протокол №3 від 14.10. 2014)